

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

5 vtrum sit idem cum longanimitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

fito de spe maiorum. Quod demum dicitur, quod eadem est virtus boni & mali oppositi, gratis non conceditur. Sed hoc obliante, superius ostensum est rationabiliter poni patientiam virtutem gratiam respectu maiorum in ordine ad pariam eque...

Circa reliqui duobus. An patientia distinguitur in formam, & informem, dicitur quod est, quod cum virtus, immo, & habitus quilibet, eorum patitur ex hoc ipso, quod ratio formalis seu obiecti, seu mater, est eadem, & eadem quod ratio formalis saluatur in eo, ut patet de scientia, quod perditio medio de perituris, & quodam modo applicati habent patientiam est & si videtur in habitibus, ut usus, fides, tandum in aliquo est, quando quis credit omnia revelata a Deo Ecclesie Christiane, ita quod sciam, quod quis aliquid pertinaciter excederet, quod si cum quo oppositum determinaverit Ecclesia, habitus insula fidei statim perdit: quod circa ad videndum...

Ad illud dicendum, quod illud quod est longinquum loco, quamvis sit remotum a nobis, non tamen est simpliciter remotum a natura rerum, sicut id, quod est longinquum tempore, & ideo non est similis ratio. Et preterea, quod est longinquum loco, non affert difficultatem, nisi ratione temporis: quia quod est longinquum loco a nobis, tardius tempore ad nos potest peruenire. Ad illud. Concedimus. Tamen consideranda est ratio illius differentie, quam philosophus assignat, quia in his, qui ex infirmitate peccant, hoc solum videtur importabile, quod diu perseverant in malo: & ideo dicitur, quod ex longanimitate supportantur. Sed hoc ipsum, quod aliquis ex superbia peccat, importabile videtur: & ideo per patientiam...

Ad hoc dicitur, quod author loquitur in hoc articulo de patientia communitate, hoc est, ut comprehendat patientiam specialem virtutem, & patientiam partem fortitudinis infusa. Sic enim accepta patientia, ad omnia aduersa se extendit pro futuris partibus bono toleranda. Nec obstat, quod dicitur, Patientia est quod est virtus, quia per hoc non solum intelligitur, quod sit simpliciter virtus, sed quod attingat ad perfectionem virtutis simpliciter: patet siquidem hoc sicut in quo ad propositum. Et hoc sicut inuenitur in patientia parte integrali fortitudinis infusa, & ad id quod vultur saltem patientia fortitudinis, vel quasi pars integra...

is, vel ut pars potentialis, quia equanimis tristitia secundario concurre ad immobiliter persistendum in arduis, ad quod dicitur tendit fortitudo: quoniam tristitia est circa mala non veranda, sed absolute, cum sit passio recuperabilis, & ad seruendum fortitudini assumatur. Et propterea dicitur, quod excederet fortitudinem quo ad numerum maiorum, excederet tamen ad fortitudinem quo ad excellentiam & difficultatem obiecti, quoniam est circa maximam mala sub ratione ardui. Patientia autem, ut saepe dictum est, veritatur circa mala absolute, non veranda, quia est in concupiscibili...

tiam dicitur sustineri illi, qui ex superbia peccant.

QVAESTIO CXXXVII. De perseverantia, in quatuor articulos diuisa.

DEINDE considerandum est de perseverantia, & virtutibus oppositis.

CIRCA perseverantiam autem queruntur quatuor.

Primo, Vtrum perseverantia sit virtus.

Secundo, Vtrum sit pars fortitudinis.

Tertio, Quomodo se habet ad constantiam.

Quarto, Vtrum indigeat auxilio gratiae.

ARTICVLVS PRIMVS. Vtrum perseverantia sit virtus.

AD PRIMUM sic proceditur. Vbi, quod perseverantia non sit virtus, quia ut Philosophus dicit in 7. Ethic. continentia est potior quam perseverantia: sed continentia non est virtus, ut dicitur in 4. Ethic. ergo perseverantia non est virtus.

2. Praet. Virtus est quae recte viuitur, sicut Augustinus in libro de libero arbitrio. sed sicut ipse dicit in libro de perseverantia, nullus potest dici perseverantia habere, quoadiu viuunt, nisi perseveret usque ad mortem: ergo perseverantia non est virtus.

3. Praet. immobiliter persistere in opere virtutis requiritur ad omnem virtutem, ut patet in 2. Ethic. sed hoc pertinet ad rationem perseverantiae: dicit enim Tullius in sua Rhetorica, quod perseverantia est in ratione bene considerata...

Sed ex circumstantiis loci, modi agendi, finis, personae, in omni virtute est specialis ratio difficultatis boni. Nam difficilior est continere iram cum pauperibus est homo in publico, quam in privato: & cum a seruo, quam si a domino, vel fecerit. Et sicut litem difficilis est exercere iustitiam contra potentem, quam contra pauperem, & pro tempore quo egres alicuius auxilio, quam pro tempore, quo non egres illo. Secundo, sicut specialis difficultas est diuturnitate & peris accidit, ita ex frequenti repetitione operis, ut patet in te immo quoad agendum, & in quodammodo persoluit officij diuini, & praeterea in choro. Et tamen Beatus Thomas non ponit aliquam specialem virtutem propter difficultatem ex frequenti repetitione operis: ergo...

Secunda dubium est circa conclusionem principalem. Perseuerantia est specialis virtus. Contra, inquit, Perseuerantia non est aliud quam virtus perseverans, accipiendo virtutem coeter ad actum, & ad habitum. Probatur, tum quia iustitia, & sic de aliis, inclinat ad eliciendum & exequendum, & continuandum, tandum, quoadiu testis ratio dicitur. Non ergo est necessaria alia virtus propter diuturnitatem. Antecedens probatur ex Aristotele. Ethic. ponente conditiones virtutes ex parte operantis, scilicet quod operetur sciens, & eligens, & propter hoc similiter, & immobiliter,

Super. Questionis. 137. Artic. 1.

In ar. 1. q. 137. dubia duo occurrunt circa corpus articuli ex Martino in q. 4. de perseverantia in eodem tractatu. Primum est circa rationem, quae in littera asseritur, ubi occurrit specialis ratio difficultatis, & boni, ibi est specialis virtus: sed in omni opere virtutis occurrit specialis ratio difficultatis. & boni ex ipsa diuturnitate temporis. Nam hoc ipsi, quod est diu in opere alicuius difficultatem habet: & ideo persistere diu in aliquo bono vique ad consummationem, spectat ad specialem virtutem. Arguitur siquidem contra hanc rationem dupliciter. Primo, quia sequitur, quod in quolibet circumstantiam, quae potest asserre difficultatem in opere, ponenda esset una specialis virtus, ut ponitur perseverantia. Probatur sequela, sub maiore S. Tho. subsumendo...

Intra art. 2. cor. & ad 1. & 2. q. 138. ar. 1. cor. & 3. di. 3. q. 1. ar. 3. q. 1. ad 4. & 4. ad 1. Li. 7. cap. 7. circa med. tom. 5. Lib. 5. circ. fin. to. 5. Li. 2. de lib. arb. cap. 19. to. 1. Aug. lib. de bono perseverantia, ca. 1. 0. 7. Lib. 2. cap. 4. tom. 5. Lib. 2. de inuentione in fol. 3. ante si nona lib. 1.